Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

18. märts 2016*

Ühenduse kaubamärk — Kehtetuks tunnistamise menetlus — Ühenduse sõnamärk WINNETOU — Absoluutne keeldumispõhjus — Kirjeldavus — Määruse (EÜ) nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkt c — Määruse nr 207/2009 artikli 52 lõiked 1 ja 2 — Ühenduse kaubamärgi iseseisvuse ja sõltumatuse põhimõte — Põhjendamiskohustus

Kohtuasjas T-501/13,

Karl-May-Verlag GmbH, varem Karl May Verwaltungs- und Vertriebs- GmbH, asukoht Bamberg (Saksamaa), esindajad: advokaadid M. Pejman ja M. Brenner,

hageja,

versus

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: A. Pohlmann, hiljem M. Fischer,

kostja,

teine pool Siseturu Ühtlustamise Ameti apellatsioonikoja menetluses, menetlusse astuja Üldkohtus oli

Constantin Film Produktion GmbH, asukoht München (Saksamaa), esindajad: advokaadid P. Baronikians ja S. Schmidt,

mille ese on hagi Siseturu Ühtlustamise Ameti esimese apellatsioonikoja 9. juuli 2013. aasta otsuse (asi R 125/2012-1) peale, mis käsitleb kehtetuks tunnistamise menetlust Constantin Film Produktion GmbH ja Karl-May Verwaltungs- und Vertriebs- GmbH vahel,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: president H. Kanninen, kohtunikud I. Pelikánová ja E. Buttigieg (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik M. Marescaux,

arvestades hagiavaldust, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 18. septembril 2013,

arvestades Siseturu Ühtlustamise Ameti kostja vastust, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 30. jaanuaril 2014,

arvestades menetlusse astuja seisukohti, mis saabusid Üldkohtu kantseleisse 27. jaanuaril 2014,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

arvestades repliiki, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 25. aprillil 2014,

arvestades Siseturu Ühtlustamise Ameti vastusepliiki, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 3. juulil 2014,

arvestades 30. septembril 2015 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1 Hagejale Karl-May-Verlag GmbH, varem Karl May Verwaltungs- und Vertriebs- GmbH kuulub ühenduse sõnamärk WINNETOU, mille taotlus on Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet“) esitatud 14. juunil 2002, mis on registreeritud 16. septembril 2003 numbri 2 735 017 all ja mida on pikendatud 10. juunil 2012.

2 Kaubad ja teenused, mille jaoks kaubamärgi registreerimist taotleti, kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 3, 9, 14, 16, 18, 21, 24, 25, 28, 29, 30, 39, 41, 42 ja 43 ning vastavad neis klassides järgmisele kirjeldusele:

— klass 3: „parfümeeriatooted, eeterlikud õlid, kosmeetikavahendid, juukseveed“;

— klass 9: „filmid, eelkõige animeeritud multifilmid, videofilmid; foto-, filmi-, optika-, kaalumis-, signalisatsiooni-, kontrolli- ja õppevahendid ning -seadmed (mis kuuluvad klassi 9); heli, kujutise või andmete salvestamise, edastamise ja taasesitamise aparatuur ja andmekandjad, millele on andmeid salvestatud ja mis on tühjad; magnetandmekandjad, disketid, kalkulaatorid, infotöötluse arvutiseadmed, arvutid, tarkvara, röntgenifilmid, ka kinematograafias kasutatavad“;

— klass 14: „väärismetallid ja nende sulamid ning neist materjalidest valmistatud või nendega kaetud kaubad (mis kuuluvad klassi 14); pähklitangid (väärismetallist); juveeltooted, ehted, vääriskivid; strassist juveeltooted, nööbid; kellad ja kronomeetrid“;

— klass 16: „paber, papp ja muud sellest materjalist tooted (mis kuuluvad klassi 16); kleebised, etiketid; trükised; postmargid; köitematerjal; fotod; kirjatarbed; majapidamis- ja kantseleiliimid; kunstnikutarbed; värvipintslid; kantseleitarbed (v.a mööbel); õppematerjalid ja näitvahendid (v.a aparaadid); plastist pakkematerjal (mis kuulub klassi 16); trükitüübid; klišeed“;

— klass 18: „nahk- ja tehisnahk-tooted nagu kotid ja muud artiklid, millel ei ole konkreetse eseme mahutamiseks ette nähtud kuju, ning muud väikesed nahktooted, eelkõige peenrahakotid, rahakotid, võtmetaskud ja muud nendest materjalidest tooted (mis kuuluvad klassi 18); reisikohvrid ja reisikotid; päikese- ja vihmavarjud; jalutuskepid“;

— klass 21: „majapidamis- ja köögitarbed ning -mahutid (mis ei ole väärismetallist valmistatud või nendega kaetud); klassi 21 kuuluvad aparaadid; kammid ja käsnad; harjad, pintslid (v.a värvipintslid); harjamaterjalid; puhastus- ja koristustarbed; klaas-, portselan- ja savi-koristusesemed ning -nõud, nendest materjalidest kunstiesemed“;

— klass 24: „kangad ja tekstiilid (mis kuuluvad klassi 24, v.a vooditarbed nagu padjad, tekid, vatitekid ja magamiskotid); voodikatted; lauakatted“;

— klass 25: „rõivad, jalatsid, peakatted“;

— klass 28: „mängud, kaardimängud, mänguasjad, ka elektroonilised; jõulukuuseehted; võimlemisriistad ja sporditarbed (mis kuuluvad klassi 28)“;

— klass 29: „liha, kala, linnuliha ja ulukiliha ning neist valmistatud tooted; konservitud, kuivatatud ja küpsetatud puuvili ja köögivili; tarretised, keedised, kompotid“;

— klass 30: „kohv, tee, kakao, leib, sai, kondiitritooted ja maiustused, eelkõige piparkoogid ja puuviljakoogid; jäätised; vürtsmesi, maiustused ja šokolaaditooted“;

— klass 39: „reisijate transport“;

— klass 41: „meelelahutus; kultuuri- ja spordialane tegevus, filmide ja helisalvestiste laenutus; filmide tootmine ja näitamine; fotograafia, meelelahutus; tegevus vabaaja- ja huvikeskustes; puhkelaagriteenused; laagriplatside haldamine“;

— klass 42: „tööstusomandiõiguste realiseerimine litsentsimise teel“;

— klass 43: „tähtajaline majutus ja toitlustusteenused“.

3 Menetlusse astuja Constantin Film Produktion GmbH esitas 14. juunil 2010 nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1) artikli 52 lõike 1 punkti a koostoimes määruse nr 207/2009 artikli 7 alusel vaidlusaluse kaubamärgi kehtetuks tunnistamise taotluse kõigi kaupade osas, mille jaoks see oli registreeritud.

4 Tühistamisosakond lükkas kehtetuks tunnistamise taotluse 13. detsembri 2011. aasta otsusega tagasi.

5 Menetlusse astuja esitas 17. jaanuaril 2012 ühtlustamisametile tühistamisosakonna otsuse peale kaebuse.

6 Ühtlustamisameti esimene apellatsioonikoda rahuldas 9. juuli 2013. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus“) kaebuse osaliselt ja tühistas tühistamisosakonna otsuse nii, et tühistas vaidlusaluse kaubamärgi kõigi kaupade suhtes, välja arvatud klassi 16 kuuluvad kaubad „trükitüübid“ ja „klišeed“.

7 Eelkõige märkis apellatsioonikoda, et klassidesse 3, 9, 14, 16, 18, 21, 24, 25, 28, 29, 30, 39, 41 ja 43 kuuluvad kaubad ja teenused on suunatud keskmisele tarbijale ning klassi 42 kuuluvad teenused on suunatud erialaspetsialistidele. Tema sõnul võivad kõik need kaubad ja teenused olla mõeldud spetsialistidest koosnevale avalikkusele nagu vahendajad. Ta lisas, et tarbijate tähelepanelikkuse tase on vastavalt kauba- või teenuseliigile suur või keskmine ning erialaspetsialistide osas suur (vaidlustatud otsuse punktid 18 ja 19). Apellatsioonikoda märkis, et sõna „winnetou“ ei ole ühegi Euroopa Liidu keelega seotud ning kõigepealt tuleb viia analüüs läbi seoses saksa keelt kõnelevate tarbijatega, kuna kaubamärgi kirjeldavale laadile Saksamaal on eraldi tuginetud (vaidlustatud otsuse punkt 20).

8 Peale selle märkis apellatsioonikoda vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldava laadi osas, et Winnetou on kirjanik Karl May romaaniseeria ning sellel põhineva filmi, teatrilavastuste ja kuuldemängude peategelane. Ta lisas, et menetlusse astuja viidatud Bundesgerichtshofi (föderaalkohus, Saksamaa) ja Bundespatentgerichti (föderaalne patendikohus, Saksamaa) otsuste kohaselt (edaspidi „Saksa kohtute otsused“) osutab Saksa tarbija silmis sõna „winnetou“ väljamõeldud üllale ja heale indiaanipealikule ning Bundesgerichtshofi (föderaalkohus, Saksamaa) sõnul on see sõna Saksamaal trükitoodete, filmitootmise ning raamatute ja ajakirjade kirjastamise ja toimetamise suhtes kirjeldav (vaidlustatud otsuse punktid 22–25). Kuigi apellatsioonikoda meenutas, et siseriiklike kohtute otsused ei ole tema suhtes siduvad, rõhutas ta, et kuivõrd käesoleval juhul on liikmesriigi kõrgeim kohus sedastanud, et

sõna „winnetou“ on Saksamaal kirjeldav, tuleb vaidlusalust kaubamärki ka määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 2 alusel käsitada nii, et seda ei saa raamatute ning ringhäälinguga seotud kaupade ja teenuste jaoks kaitsta (vaidlustatud otsuse punkt 27). Nii leidis apellatsioonikoda, et klassi 9 kuuluvate kaupade „filmid, eelkõige animeeritud multifilmid, videofilmid“, „magnetandmekandjad, disketid“, „röntgenifilmid, ka kinematograafias kasutatavad“, klassi 16 kuuluvate kaupade „trükised“, „köitematerjal“ ja „fotod“ ning klassidesse 41 ja 42 kuuluvate teenuste „meelelahutus; kultuuri- ja spordialane tegevus, filmide ja helisalvestiste laenutus“, „filmide tootmine ja näitamine“, „fotograafia“, „meelelahutus“; „tegevus vabaaja- ja huvikeskustes“, „puhkelaagriteenused“, „laagriplatside haldamine“ ja „tööstusomandiõiguste realiseerimine litsentsimise teel“ osas tähis WINNETOU kirjeldab asjaomaste kaupade ja teenuste sisu või osutab sellele otseselt, kuna tarbija eeldab lihtsalt, et tegemist on Winnetouga või Winnetou teemal kaupade või teenustega (vaidlustatud otsuse punktid 28–31). Mis puutub muudesse kaupadesse ja teenustesse, siis märkis apellatsioonikoda, et välja arvatud klassi 16 kuuluvad kaubad „trükitüübid“ ja „klišeed“, millel ei ole Winnetou tegelaskujuga mingitki seost, võib raamatuid, filme, festivale ja muid kaupu, mida võib liigitada kui „turundustooteid“, käsitada nii, et neil on Winnetouga seos ning teatavatel kaupadel ja teenustel nagu toiduained ja teenused „transport“, „tähtajaline majutus ja toitlustusteenused“ on otsene seos festivalidega (vaidlustatud otsuse punktid 32–46). Neid asjaolusid arvestades leidis apellatsioonikoda, et vaidlusalune kaubamärk on kõiki neid kaupu ja teenuseid kirjeldav.

9 Lõpuks leidis apellatsioonikoda, et vaidlusalusel kaubamärgil puudub määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b tähenduses eristusvõime seoses kaupade ja teenustega, mis on seotud ülla indiaanipealiku või romaani tegelaskujuga, kuna tarbija lähtub põhimõttest, et kaubamärk kirjeldab vastavate kaupade ja teenuste sisu või otstarvet. Seevastu klassi 16 kuuluvate kaupade „trükitüübid“ ja „klišeed“ osas märkis ta, et vaidlusalune kaubamärk on eristav, kuna tarbijad tajuvad vaidlusalust kaubamärki seoses nende kaupadega kui väljamõeldud nime (vaidlustatud otsuse punktid 48–52).

Menetlus ja poolte nõuded

10 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 18. septembril 2013.

11 Kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames paluti pooltel kirjalikult vastata teatavatele küsimustele. Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja vastasid ette nähtud tähtaja jooksul. Hageja ei täitnud seda nõuet ette nähtud tähtaja jooksul, kuid Üldkohtu esimese koja presidendi otsusega lisati hageja vastused toimikusse.

12 Hageja palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja ühtlustamisametilt.

13 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja paluvad Üldkohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

14 Kohtuistungil täpsustas hageja, et oma esimese nõudega palub ta vaidlustatud otsuse tühistamist niivõrd, kuivõrd nimetatud otsusega rahuldati kehtetuks tunnistamise taotlus.

Õiguslik käsitlus

Vastuvõetavus

15 Menetlusse astuja väidab, et hagiavalduse lisad A.12–A.17 ei ole vastuvõetavad, kuna need dokumendid esitati esimest korda Üldkohtus. Hageja ja ühtlustamisamet ei ole selle väite kohta oma seisukohta avaldanud.

16 Nimetatud lisades on esitatud ühtlustamisameti registris teostatud otsingu tulemused (lisa A.12), väljavõte ühtlustamisameti menetlusjuhistest (lisa A.13), Bundespatentgerichti (föderaalne patendikohus) kohtulahendid (lisad A.14 ja A.15), väljavõte Ingerli ja Rohnke teosest *Markengesetz* (3. trükk) (lisa A.16) ja ajalehes *Weser-Kurier* 1. juulil 2013 ilmunud artikli koopia (lisa A.17).

17 Seoses sellega olgu meelde tuletatud, et Üldkohtule esitatud hagi eesmärk on ühtlustamisameti apellatsioonikodade otsuste seaduslikkuse kontrollimine määruse nr 207/2009 artikli 65 tähenduses, mistõttu ei ole Üldkohtu ülesanne faktilisi asjaolusid esimest korda selles kohtus esitatud dokumente silmas pidades uuesti analüüsida. Seetõttu tuleb hagiavalduse lisad A.12 ja A.17 jätta läbi vaatamata, ilma et nende tõendusjõudu oleks vaja analüüsida (vt selle kohta kohtuotsus, 24.11.2005, Sadas *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – LTJ Diffusion (ARTHUR ET FELICIE), T-346/04, EKL, EU:T:2005:420, punkt 19 ja seal viidatud kohtupraktika).

18 Mis aga puutub lisadesse A.13–A.16, siis tuleb rõhutada, et kuigi hageja esitas need tõendid esimest korda Üldkohtus, on viimasel õigus neile viidata. Nimelt nähtub kohtupraktikast, et ei pooltel ega Üldkohtul endal ei peaks olema takistusi osutada siseriiklikele õigusnormidele, kohtupraktikale või õigusdoktriinile, kuna küsimuse all ei ole apellatsioonikojale konkreetse siseriikliku kohtuotsuse faktiliste asjaolude arvestamata jätmise etteheitmine, vaid selle ette heitmine, et apellatsioonikoda on tuginenud määruse nr 207/2009 teatava normi väära kohaldamise kohta esitatud väite toetuseks kohtupraktikale ja õigusdoktriinile (vt selle kohta kohtuotsus, 12.7.2006, Vitakraft-Werke Wührmann *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Johnson's Veterinary Products (VITACOAT), T-277/04, EKL, EU:T:2006:202, punkt 71). Peale selle ei ole lisas A.13 esitatud tõendid tõendid kitsas tähenduses, vaid need puudutavad ühtlustamisameti otsustuspraktikat, millele poolel on õigus viidata (kohtuotsus ARTHUR ET FELICIE, punkt 17 eespool, EU:T:2005:420, punkt 20).

19 Eeltoodust tuleneb, et hagiavalduse lisad A.12 ja A.17 ei ole vastuvõetavad.

Sisulised küsimused

20 Hageja põhjendab oma hagi viie väitega, et on rikutud esiteks ühenduse kaubamärgi ja ühenduse kaubamärgiõiguse iseseisvuse ja sõltumatuse põhimõtet, teiseks määruse nr 207/2009 artiklit 76, kolmandaks, et on võetud arvesse tühistamisväiteid, mida ei ole kehtetuks tunnistamise taotluse raames esitatud, neljandaks, et on rikutud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti c ja viiendaks on rikutud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b.

21 Üldkohus peab otstarbekaks hinnata esmalt kolmandat väidet ning seejärel kolmandat väidet, mille järel uurib omal algatusel tõstatud vaidlustatud otsuse ebapiisava põhjenduse küsimust.

Kolmas väide, et on võetud arvesse tühistamisväiteid, mida kehtetuks tunnistamise taotluses ei ole esitatud

22 Kolmanda väitega, et on võetud arvesse tühistamisväiteid, mida kehtetuks tunnistamise taotluses ei ole esitatud, väidab hageja sisuliselt, et apellatsioonikoda otsustas *ultra petita* ning ületas pädevust, kuivõrd ta tugines vaidlusaluse kaubamärgi tühistamisel määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis c

nimetatud tühistamisalusele, samas kui menetlusse astuja esitatud kehtetuks tunnistamise taotlus põhines üksnes väitel, et vaidlusalusel kaubamärgil puudub määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b tähenduses eristusvõime.

23 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja vaidlevad hageja argumentidele vastu.

24 Tühistamisosakond oli leidnud, et määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktil c põhinevat taotlust ei tohi arvesse võtta, kuna esiteks esitati see taotlus repliigi staadiumis, ning teiseks, kuna määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktides b ja c nimetatud aluste analüüs ei erine. Apellatsioonikoda märkis seevastu, et vastavalt kehtetuks tunnistamise taotluse sõnastusele põhines see taotlus määruse nr 207/2009 artikli 52 lõike 1 punktil a koostoimes artikliga 7. Seejärel märkis ta, et menetlusse astuja oli oma taotluse põhjendustes tuginenud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktidele b ja c, tegemata neil kahel keeldumise põhjusel selget vahet. Apellatsioonikoda rõhutas, et menetlusse astuja oli sõnaselgelt viidanud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktile b ning ta oli oma taotluses võtnud seisukohta vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldava laadi kohta, ning järeldas selle põhjal lõpuks, et kindlaks tuleb teha, kas vaidlusalune kaubamärk tuleb tühistada määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktides b ja c nimetatud absoluutsete keeldumispõhjuste alusel.

25 Käesoleval juhul tuleb analüüsida, kas kehtetuks tunnistamise taotluses on tuginetud ka määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktile c, millest tulenevalt apellatsioonikoda võis ilma pädevust ületamata uurida, kas vaidlusalune kaubamärk on kirjeldav.

26 Siinkohal tuleb märkida, et selle kindlaks tegemiseks, millistel alustel kehtetuks tunnistamise taotlus põhineb, tuleb analüüsida taotlust tervikuna ning eelkõige selle põhjenduste üksikasjalikke selgitusi (kohtuotsus, 24.3.2011, Cybergun *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Umarex Sportwaffen (AK 47), T-419/09, EU:T:2011:121, punkt 21).

27 Käesoleval juhul, nagu ühtlustamisamet õigesti märgib, nähtub kehtetuks tunnistamise taotluse ja menetlusse astuja poolt ühtlustamisameti menetluses esitatud põhjenduste sisust selgesti, et kehtetuks tunnistamise taotluses tugineti mitte üksnes vaidlusaluse kaubamärgi eristusvõime puudumisele määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b mõttes vaid ka kaubamärgi kirjeldavale laadile määruse artikli 7 lõike 1 punkti c tähenduses.

28 Nii on selge, et menetlusse astuja on kehtetuks tunnistamise taotluse vormil tähistanud ruudud, mis puudutavad määruse nr 207/2009 artiklit 7 ja artikli 52 lõike 1 punkti a. Peale selle on menetlusse astuja kehtetuks tunnistamise taotluse põhjendustes sõnaselgelt viidanud määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktile b, kuid ta on esitanud argumente ka vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldava laadi kohta, nagu see selgesti nähtub Üldkohtule esitatud ühtlustamisameti menetlustoimiku lehekülgedelt 46 ja 48.

29 Neil asjaoludel tuleb nentida, et isegi kui menetlusse astuja nimetas sõnaselgelt määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti c alles tühistamisosakonna menetluse repliigi staadiumis, tugines kehtetuks tunnistamise taotlus nii vaidlusaluse kaubamärgi eristusvõime puudumisele määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti b alusel kui ka selle kirjeldavale laadile määruse artikli 7 lõike 1 punkti c mõttes, ning seetõttu tuleb väide tagasi lükata.

Esimene väide, et on rikutud ühenduse kaubamärgi ja ühenduse kaubamärgisüsteemi iseseisvuse ja sõltumatuse põhimõtet

30 Hageja väidab, et vaidlustatud otsusega on rikutud ühenduse kaubamärgi ja ühenduse kaubamärgisüsteemi iseseisvuse ja sõltumatuse põhimõtet, kuna apellatsioonikoda tugines oma otsuses üksnes Saksa kohtute otsustele, viimata läbi iseseisvat hindamist nende kriteeriumide alusel, mis on

selleks kindlaks määratud liidu kaubamärgiõiguses. Selline lähenemine on vastuolus põhimõttega, mille kohaselt liidu kaubamärgikord on iseseisev süsteem, mis koosneb normide kogumist ja edendab sellele omaseid eesmärke ning selle kohaldamine on mis tahes siseriiklikust süsteemist sõltumatu.

31 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja vaidlevad hageja argumentidele vastu.

32 Ühtlustamisamet nendib kõigepealt, et ühenduse kaubamärgi kehtetust tuleb hinnata üksnes liidu õigusnormide põhjal, kuid väidab, et apellatsioonikoda viis määruse nr 207/2009 sätete ja neid puudutava kohtupraktika suhtes läbi iseseisva hindamise. Seejärel märgib ühtlustamisamet, et apellatsioonikoda oli 12. veebruari 2009. aasta kohtumäärust Bild digital ja ZVS (C-39/08 ja C-43/08, EU:C:2009:91) arvestades kohustatud võtma Saksa kohtute vastavaid otsuseid arvesse, kuna see puudutas sama kaubamärki, pärines liikmesriigi kõrgeimalt kohtult, puudutas osaliselt identseid kaupu ja teenuseid ning tehti lühikese aja jooksul pärast vaidlusaluse ühenduse kaubamärgi taotluse esitamist. Lõpuks rõhutab ühtlustamisamet, et apellatsioonikoda ei tuginenud vaid ühele kohtuotsusele, vaid neljale Saksa kohtute otsusele, mis annab seega tunnistust väljakujunenud kohtupraktika kohta.

33 Menetlusse astuja leiab, et apellatsioonikoda tugines tõesti Saksa kohtupraktikale, kuid hindas seejuures vaidlusalust kaubamärki määruse nr 207/2009 artikli 7 suhtes iseseisvalt ja üksikasjalikult. Ta rõhutab niisiis, et apellatsioonikoda hindas iseseisvalt seda, kuidas asjaomane avalikkus tähist WINNETOU asjaomaste kaupade ja teenustega seoses tajub.

34 Siinkohal tuleb kõigepealt meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on ühenduse kaubamärgikord iseseisev süsteem, mis koosneb normide kogumist ja edendab sellele omaseid eesmärke ning selle kohaldamine on mis tahes siseriiklikust süsteemist sõltumatu (kohtuotsused, 12.12.2013, Rivella International *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-445/12 P, EKL, EU:C:2013:826, punkt 48, ja 5.12.2000, Messe München *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (electronica), T-32/00, EKL, EU:T:2000:283, punkt 47).

35 Nii tuleb tähise ühenduse kaubamärgina registreerimise võimalikkust hinnata üksnes asjaomaste liidu õigusnormide alusel, nagu liidu kohus on neid tõlgendanud (vt selle kohta kohtuotsus, 16.7.2009, American Clothing Associates *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet ja Siseturu Ühtlustamise Amet *vs.* American Clothing Associates, C-202/08 P ja C-208/08 P, EKL, EU:C:2009:477, punkt 58). Seega ei ole ühtlustamisamet seotud liikmesriikides tehtud otsustega, isegi kui selline otsus tehti siseriikliku õigusnormi alusel, mis on ühtlustatud nõukogu 21. detsembri 1988. aasta esimese direktiiviga 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 40, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 92) (vt selle kohta kohtuotsused, 16.3.2006, Telefon & Buch *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Herold Business Data (WEISSE SEITEN), T-322/03, EKL, EU:T:2006:87, punkt 30; 14.6.2007, Europig *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (EUROPIG), T-207/06, EKL, EU:T:2007:179, punkt 42, ja 14.11.2013, Efag Trade Mark Company *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (FICKEN), T-52/13, EU:T:2013:596, punkt 42). Tuleb lisada, et mitte ükski määruse nr 207/2009 säte ei kohusta ühtlustamisametit ega hagi esitamise korral Üldkohut tegema sarnases olukorras samasuguseid järeldusi, milleni jõudis liikmesriigi ametiasutus või kohus sarnases olukorras (vt selle kohta kohtuotsused, 12.1.2006, Deutsche SiSi-Werke *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-173/04 P, EKL, EU:C:2006:20, punkt 49; 8.11.2007, MPDV Mikrolab *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (manufacturing score card), T-459/05, EU:T:2007:336, punkt 27, ja 10.9.2010, MPDV Mikrolab *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (ROI ANALYZER), T-233/08, EU:T:2010:382, punkt 43).

36 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb ka, et kuigi siseriiklike ametiasutuste otsused ei ole ühtlustamisameti suhtes siduvad, võib ühtlustamisamet neid – ilma et need oleks siduvad või isegi määravad – faktiliste asjaolude hindamisel kaudse tõendina siiski arvesse võtta (vt selle kohta kohtuotsused, 21.4.2004, Concept *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (ECA), T-127/02, EKL, EU:T:2004:110, punkt 70; 9.7.2008, Reber *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart), T-304/06, EKL, EU:T:2008:268, punkt 45, ja 25.10.2012, riha *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Lidl Stiftung (VITAL&FIT), T-552/10, EU:T:2012:576, punkt 66).

37 Kõigist neist asjaoludest tuleneb, et arvestamata määruse nr 207/2009 artikli 8 lõikes 4 nimetatud olukorda, mille raames ühtlustamisamet on kohustatud siseriiklikku õigust, sealhulgas vastavat liikmesriigi kohtupraktikat kohaldama, ei ole liikmesriikide ametiasutuste ja kohtute otsused ühtlustamisametile ja Üldkohtule siduvad.

38 Käesoleval juhul nähtub vaidlustatud otsusest vastupidi ühtlustamisameti väidetele, et kuigi apellatsioonikoda tõesti rõhutas vaidlustatud otsuse punktis 27, et liikmesriigi kohtute otsused ei ole tema suhtes siduvad, lisas ta samas punktis, et käesoleval juhul tuleb niivõrd kuivõrd liikmesriigi kõrgeim kohus on leidnud, et sõna „winnetou“ on Saksamaal kirjeldavat laadi, ka ühenduse kaubamärki käsitada nii, et seda ei saa raamatute ja ringhäälinguga seotud kaupade ja teenuste jaoks kaitsta.

39 Peale selle märkis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 42 selle analüüsimisel, kas vaidlusalune kaubamärk on „turundustoodetega“ seoses kirjeldav, et kuna Bundesgerichtshofi (föderaalkohus) otsus kuulutati vaid mõni kuu pärast registreerimistaotluse esitamist, tuleb ka eeldada, et keeldumispõhjus oli olemas juba ühenduse kaubamärgi taotluse esitamisel.

40 Neist kaalutlustest, mida kinnitavad vaidlustatud otsuse punktid 23, 25, 26, 29 ja 30, tuleneb, et väljaarvatud otsuse punktis 24 esitatud Winnetouga seotud teoste loetelu on apellatsioonikoda võtnud Saksa kohtupraktikas esitatud kaalutlused üle nii tähise WINNETOU registreeritavuse, selle tähise tajumise kui ka vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldava laadi osas seoses asjaomaste kaupade ja teenustega, ilma et ta oleks viinud läbi poolte esitatud argumente ja asjaolusid arvestavat iseseisvat hindamist.

41 Nii nähtub eelkõige vaidlustatud otsuse punktidest 25, 26, 29 ja 30, et hinnang, mille kohaselt asjaomane tähis osutab otseselt klassi 9 kuuluvate kaupade „filmid, eelkõige animeeritud multifilmid“, „videofilmid“, „magnetandmekandjad“, „disketid“, „röntgenifilmid, ka kinematograafias kasutatavad“, klassi 16 kuuluvate kaupade „trükised“, „köitematerjal“ ja „fotod“ ning klassidesse 41 ja 42 kuuluvate teenuste „meelelahutus, kultuuri- ja spordialane tegevus, „filmide ja helisalvestiste laenutus“, „filmide tootmine ja näitamine“, „fotograafia“, „meelelahutus“; „tegevus vabaaja- ja huvikeskustes“, „puhkelaagriteenused“, „laagriplatside haldamine“, „tööstusomandiõiguste realiseerimine litsentsimise teel“ sisule, ei ole apellatsioonikoja iseseisva hindamise tulemus, kuna viimane täpsustas vaidlustatud otsuse punktis 29, et „Saksa kohtupraktika kohaselt tarbija eeldab, et „winnetou“ lihtsalt kirjeldab asjaolu, et tegemist on filmi või raamatuga, kus tegelaseks on Winnetou, või muu seda tüüpi tootega“.

42 Seetõttu on need asjaolud vastuolus eespool punktides 34–36 osutatud kohtupraktikaga, kuna apellatsioonikoda omistas faktiliste asjaolude hindamisel Saksa kohtute otsustele kui kaudsele tõendile vaidlusaluse kaubamärgi registreeritavuse küsimuses mitte soovitusliku, vaid kohustusliku väärtuse.

43 Seda järeldust ei lükka ümber ühtlustamisameti argument, mis tugineb kohtumäärusele Bild digital ja ZVS, punkt 32 eespool (EU:C:2009:91), ning milles ühtlustamisamet väidab, et apellatsioonikoda peab arvestama Saksa kohtute otsustega niivõrd, kuivõrd need puudutavad sama kaubamärki, pärinevad liikmesriigi kõrgeimalt kohtult, puudutavad osaliselt identseid kaupu ja teenuseid ning on tehtud lühikese aja jooksul pärast vaidlusaluse kaubamärgi registreerimise taotluse esitamist.

44 Sellega seoses tuleb kõigepealt rõhutada, et ühtlustamisameti osutatud kohtumäärus puudutab direktiivi 89/104 tõlgendamist ja käsitleb konkreetselt liikmesriikide pädevate ametiasutuste kohustust kas arvestada või mitte asjaoluga, et identse või sarnase sisuga tähiseid on kaubamärgina juba registreeritud. Peale selle märgib Euroopa Kohus nimetatud kohtumääruses, et kui kaubamärgi teatavas liikmesriigis registreerimise taotluse toetuseks on esitatud asjaolu, et sarnane või identne kaubamärk on juba registreeritud, peab registreerimiseks pädev liikmesriigi ametiasutus sellise taotluse läbivaatamisel ja niivõrd, kuivõrd tal on selle kohta teavet võtma küll arvesse sarnaste taotluste kohta tehtud otsuseid ning uurima eriti tähelepanelikult, kas tuleb teha samaväärne otsus või mitte, ei ole see tema suhtes igal juhul siduv. Kuigi see kohaldub analoogia alusel ühtlustamisameti talituste poolt

määruse nr 207/2009 alusel tehtava kontrolli suhtes, tuleb siiski arvestada asjaoluga, et Euroopa Kohus on täpsustanud samuti, et asjaomane asutus ei ole mingil juhul sarnaste taotluste kohta tehtud otsustega seotud.

45 Seetõttu tuleb nentida, et kuigi nimetatud kohtumääruse põhjal võib järeldada, et apellatsioonikoda peab võtma tähise WINNETOU kohta tehtud Saksa kohtute otsuseid arvesse ning uurima eriti tähelepanelikult, kas tuleb teha samaväärne otsus või mitte, nähtub sellest kohtumäärusest ka, et varasemad otsused ei ole apellatsioonikoja suhtes siduvad, isegi kui need puudutavad sama tähist. Käesoleval juhul ei ole aga heidetud apellatsioonikojale ette seda, et ta on võtnud Saksa kohtute otsuseid arvesse, vaid seda, et ta pidas neid otsuseid enda suhtes siduvaks, mis aga on eespool punktides 34–36 nimetatud kohtupraktikaga vastuolus, ja ühtlustamisameti argument ei lükka seda ümber.

46 Seetõttu tuleb esimese väitega nõustuda ja vaidlustatud otsus tühistada niivõrd, kuivõrd sellega kehtetuks tunnistamise taotlus rahuldati, sest eespool punktis 42 osutatud õigusrikkumine muudab õigusvastaseks apellatsioonikoja hinnangu nii määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti c kohaldamise kui ka määruse artikli 7 lõike 1 punkti b kohaldamise kohta. Apellatsioonikoda nentis vaidlustatud otsuse punktides 50 ja 51, et vaidlusalusel kaubamärgil puudub vastavate kaupade ja teenuste, välja arvatud „trükitüübid“ ja „klišeed“, suhtes eristusvõime, kuna kaubamärk ei ole võimeline nende kaupade ja teenuste kaubandusliku päritolu tähistamise ülesannet täitma, osutas aga seejuures enda antud hinnangutele kaubamärgi kirjeldavuse kohta seoses asjaomaste kaupade ja teenuste sisu ja otstarbega.

47 Kuigi sellest järeldusest vaidlustatud otsuse põhjendatuse kohta tuleneb, et otsus tuleb tühistada niivõrd, kuivõrd selles on kehtetuks tunnistamise taotlus rahuldatud, peab Üldkohus käesoleval juhul vajalikuks omal algatusel uurida ka küsimust, kas apellatsioonikoda põhjendas vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldava laadi kohta antud hinnangut piisavalt.

Omal algatusel tõstatud põhjendamiskohustuse rikkumise küsimus

48 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale kujutab põhjendamiskohustuse järgimise kohustus endast avalikul huvil põhinevat küsimust, mida kohus peab vajaduse korral tõstatama omal algatusel (vt selle kohta kohtuotsused, 20.2.1997, komisjon *vs.* Daffix, C-166/95 P, EKL, EU:C:1997:73, punkt 24, ja 23.10.2002, Institut für Lernsysteme *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Educational Services (ELS), T-388/00, EKL, EU:T:2002:260, punkt 59). Kuigi käesoleval juhul ei ole hageja põhjendamiskohustuse rikkumisele tuginenud, peab Üldkohus vajalikuks omal algatusel uurida küsimust, kas vaidlustatud otsus on piisavalt põhjendatud. Poolte arvamust vaidlustatud otsuse põhjenduse piisavuse kohta on menetlust korraldavate meetmete kaudu küsitud.

49 Hageja leiab selles osas esiteks, et vaidlustatud otsus ei sisalda ühtki iseseisvat põhjendust ja teiseks, et see, kuidas asjaomane avalikkus eri kaupu ja teenuseid tajub ning lahterdab neid „turundustoodeteks“, on ebapiisavalt põhjendatud.

50 Ühtlustamisamet ja menetlusse astuja vaidlevad hageja argumentidele vastu.

51 Ühtlustamisamet väidab, et isegi kui apellatsioonikoda ei ole seoses iga asjaomase kauba ja teenusega esitanud konkreetset põhjendust tähise WINNETOU kirjeldava sisu kohta, ei ole selline põhjendus nõutav, kuna esitatud põhjendus on kohaldatav kõigi asjaomaste kaupade ja teenuste suhtes. Ühtlustamisamet lisab, et mis puutub tüüpilistesse „turundustoodetesse“, siis tähendab tähis WINNETOU seda, et tegemist on „indiaani kaupadega“ või „indiaani stiilis kaupadega“, mida puutuvas osas seostab tarbija Winnetoud, keda tajutakse kui üllast indiaanipealikku, vastavate kaupadega.

52 Menetlusse astuja leiab, et vaidlustatud otsuse põhjendus on piisav, kuna apellatsioonikoda hindas faktilisi asjaolusid ja tõendeid ning tegi nende põhjal ühenduse kaubamärgi õiguse mõttes põhjendatud järeldused. Peale selle on vaidlustatud otsuse põhjendus piisav, kuna apellatsioonikoda uuris erinevaid kaupu ja teenuseid ja selgitas piisavalt „turundustoote“ mõistet ja selle ulatust viite kaudu teatavale varasemale otsusele.

53 Määruse nr 207/2009 artikli 75 esimese lause kohaselt peavad ühtlustamisameti otsused olema põhjendatud. Seega on selliselt ette nähtud põhjendamiskohustus samasuguse ulatusega kui ELTL artiklist 296 tulenev kohustus, mille kohaselt peab aktist selgelt ja üheselt nähtuma akti autori arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel võetud meetme põhjuseid mõista ja pädeval kohtul kontrolli teostada. Ei nõuta, et põhjendustes oleksid esitatud kõik faktilised ja õiguslikud asjaolud, sest seda, kas akti põhjendused vastavad ELTL artikli 296 nõuetele, tuleb hinnata mitte üksnes akti sõnastuse, vaid ka selle konteksti põhjal ja kõiki seda valdkonda reguleerivaid õigusnorme arvestades (vt selle kohtu kohtuotsus, 21.10.2004, KWS Saat *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-447/02 P, EKL, EU:C:2004:649, punktid 63–65).

54 Täpsemini, kui ühtlustamisamet keeldub tähise ühenduse kaubamärgina registreerimisest, peab ta oma otsuse põhjendamisel märkima absoluutse või suhtelise keeldumispõhjuse, mis seda registreerimist takistab, ja sätte, millele asjaomane põhjendus tugineb, ning esitama faktilised asjaolud, mida ta peab tõendatuks ja mis apellatsioonikoja arvates õigustavad asjaomase sätte kohaldamist. Selline põhjendus on põhimõtteliselt piisav (kohtuotsus Mozart, punkt 36 eespool, EU:T:2008:268, punkt 46).

55 Mis puutub määruse nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punktis c esitatud absoluutsesse keeldumispõhjusesse, siis tuleb rõhutada, et tähise kuulumine viidatud sättes sisalduva keelu kohaldamisalasse eeldab seda, et sellel on kõnealuste kaupade või teenustega piisavalt otsene ja konkreetne seos, mis võimaldab asjaomasel avalikkusel vahetult ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on kõnealuste kaupade või teenuste või nende mõne omaduse kirjeldusega (vt selle kohta kohtuotsused, 22.6.2005, Metso Paper Automation *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (PAPERLAB), T-19/04, EKL, EU:T:2005:247, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika, ja 30.4.2013, ABC-One *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (SLIM BELLY), T-61/12, EU:T:2013:226, punkt 17). Tähise kirjeldavust saab seega hinnata ühelt poolt üksnes hõlmatavate kaupade ja teenuste suhtes ning teiselt poolt üksnes vastavalt sellele, kuidas sihtrühm, kelle moodustavad vastavate kaupade ja teenuste tarbijad, kõnealuseid tähiseid ja kaupu tajub (vt selle kohta kohtuotsus, 27.2.2002, Eurocool Logistik *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (EUROCOOL), T-34/00, EKL, EU:T:2002:41, punkt 38).

56 Käesoleval juhul tuleb nentida, et Üldkohus ei saa apellatsioonikoja hinnangute üle vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldavuse kohta seoses asjaomaste kaupade ja teenustega õiguspärasuse kontrolli läbi viia.

57 Esiteks märkis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 22 selle kohta, kuidas tähist WINNETOU tajutakse, et tähis WINNETOU tähistab kirjanik Karl May teatava romaaniseeria peategelast ning pooled ei ole sellele vastu vaielnud. Ta lisas vaidlustatud otsuse punktis 23, et vastavalt Saksa kohtute otsustele mõistab Saksa tarbija tähist WINNETOU nii, et see viitab väljamõeldud üllale indiaanipealikule. Peale selle märkis apellatsioonikoda vaidlustatud otsuse punktis 24, et peale raamatute on Winnetou tegelaskuju ka diskettidel, kassettidel, filmides ja teatrilavastustes kujutatud kangelane. Ta lisas, et need kuuldemängud ja teatrilavastused on „teatavat tüüpi adaptatsioonid“, kus tegevus toimub Metsikus Läänes ja peategelase Winnetou roll vastab ülla indiaanlase omale.

58 Nii nähtub vaidlustatud otsusest ning ka ühtlustamisameti menetlusdokumentidest ja kohtuistungil esitatud küsimustele antud vastustest, et apellatsioonikoja arvates tajub asjaomane avalikkus tähist WINNETOU üldisemalt nii, et see on seotud mõistetega „indiaanlane“ ja „indiaanipealik“.

59 Siiski ei ole apellatsioonikoda viinud läbi konkreetset analüüsi selle tuvastamiseks, kas asjaomane avalikkus tajub tähist WINNETOU – peale selle konkreetse tähenduse kui viite väljamõeldud tegelaskujule – viitena mõistetele „indiaanlane“ ja „indiaanipealik“. Selles osas ei saa tuletada vaidlustatud otsuse punktides 22–24 nimetatud asjaoludest, et tähise WINNETOU selline tajumine on tuvastatud. Apellatsioonikoda piirdus Winnetoud, kui väljamõeldud ülla indiaanipealiku tegelaskuju käsitlevate teoste kirjeldamisega. Seega tuleb nentida, et vaidlustatud otsuses ei ole hinnangut ega järeldusi tähise tajumise kohta nii, et see viitab mõistetele „indiaanlane“ ja „indiaanipealik“ üldiselt.

60 Sellise kaalutluse põhjenduse ebapiisavus, mis omab vaidlustatud otsuse ülesehituses olulist tähtsust, muudab apellatsioonikoja poolt tähiste tajumise kohta antud hinnangu põhjendustega kaasnenud järelduse selge ja ühese mõistmise võimatuks.

61 Peale selle ei saa ühtlustamisameti poolt menetlusdokumentides ja kohtuistungil esitatud argument – mille kohaselt lai avalikkus käsitab filme, raamatuid või teatrilavastusi „Winnetou“ kui raamatuid või filme indiaanlaste kohta, mistõttu tähist WINNETOU tajutakse nii, et see on seotud üldisemalt teemaga „indiaani-“ ja „indiaanipealik“ – isegi kui oletada, et see on põhjendatud, leevendada põhjenduste puudumist vaidlustatud otsustes, sest ühtlustamisamet ei saa kohtumenetluse ajal esitada täiendavaid põhjendusi otsusele, mille põhjendused on ELTL artiklist 296 tulenevalt puudulikud (vt kohtuotsus, 20.5.2009, CFCMCEE *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (P@YWEB CARD ja PAYWEB CARD), T-405/07 ja T-406/07, EKL, EU:T:2009:164, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).

62 Sellest tuleneb, et vaidlustatud otsus on ebapiisavalt põhjendatud osas, mis puudutab tähise WINNETOU tajumist peale väljamõeldud tegelaskuju konkreetse tähenduse ka üldisema viitena mõistetele „indiaani-“ ja „indiaanipealik“.

63 Teiseks mis puutub seosesse vaidlusaluse kaubamärgi ja vastavate kaupade ja teenuste vahel, siis leidis apellatsioonikoda, et vaidlusalune kaubamärk tuleb muude kaupade osas kui klassi 16 kuuluvad kaubad „trükitüübid“ ja „klišeed“ tühistada, kuna neil kaupadel ei ole Winnetou tegelaskujuga mingitki seost. Teatavate klassidesse 9, 16, 41 ja 42 kuuluvate kaupade ja teenuste osas leidis apellatsioonikoda, et vaidlusalune kaubamärk on kirjeldav, kuna tarbija eeldab, et tähis WINNETOU kirjeldab pelgalt asjaolu, et tegemist on filmi või raamatuga Winnetoust või muu seda liiki tootega (vaidlustatud otsuse punktid 28–31). Muude „turundustoodete“ osas märkis apellatsioonikoda, et asjaomase avalikkuse silmis kirjeldab tähis WINNETOU pelgalt asjaolu, et kaubad on filmide või romaani tegelaskujuga seotud, indiaani stiilis, seotud vastavate festivalidega või neid jagatakse või müüakse festivalidel (vaidlustatud otsuse punktid 32–42). Mis puutub klassi 39 kuuluvatesse teenustesse „reisijate transport“ ja klassi 43 kuuluvatesse teenustesse „tähtajaline majutus ja toitlustusteenused“, siis leidis apellatsioonikoda, et vaidlusalune kaubamärk viitab reisisihtkohale Saksamaal, nimelt vastavatele festivalidele (vaidlustatud otsuse punkt 43). Lõpuks mis puutub klassi 16 kuuluvatesse kaupadesse „õppematerjalid ja näitvahendid (v.a aparaadid)“ ja klassi 9 kuuluvatesse kaupadesse „õppevahendid ning -seadmed“, siis viitab vaidlusalune kaubamärk apellatsioonikoja sõnul asjaolule, et õpetamine toimub Winnetou lugude kaudu (vaidlustatud otsuse punkt 44).

64 On ilmne, et apellatsioonikoda esitas üldise põhjenduse just „turundustoodetega“ seoses.

65 Siinkohal tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab absoluutsete keeldumispõhjuste kontrollimine puudutama iga kaupa või teenust, mille jaoks kaubamärki soovitakse registreerida, ja lisaks peab otsus, millega ühtlustamisamet kaubamärgi registreerimisest keeldub, olema iga sellise kauba või teenuse osas põhimõtteliselt põhjendatud (vt kohtumäärus, 18.3.2010, CFCMCEE *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-282/09 P, EKL, EU:C:2010:153, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

66 Vastab tõele, et kui sama keeldumispõhjus esitatakse kaupade või teenuste kategooria või rühma kohta, võib ühtlustamisamet piirduda üldise põhjendusega, mis hõlmab kõiki asjaomaseid kaupu või teenuseid (vt kohtumäärus, CFCMCEE *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 65 eespool, EU:C:2010:153, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

67 Selle võimalusega ei või siiski rikkuda põhinõuet, et kõigile otsustele, millega keeldutakse andmast liidu õiguses tunnustatud õigust, tuleb kohaldada selle õiguse tõhusa kaitse tagamise eesmärgil kohtulikku kontrolli, ja see kontroll peab hõlmama keeldumispõhjenduste õiguspärasust (vt kohtumäärus CFCMCEE *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 65 eespool, EU:C:2010:153, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

68 Seetõttu laieneb apellatsioonikoja õigus esitada üldine põhjendus kaupade või teenuste seeria kohta ainult neile kaupadele ja teenustele, mille vahel on piisavalt otsene ja kindel seos selleks, et nad moodustaksid piisavalt ühtse kategooria, millest tulenevalt oleks võimalik, et kõik kõnealuse otsuse põhjendustes sisalduvad faktilised ja õiguslikud kaalutlused esiteks selgitaksid piisavalt apellatsioonikoja arutluskäiku iga sellesse kategooriasse kuuluva kauba ja teenuse suhtes ning teiseks, et neid faktilisi ja õiguslikke kaalutlusi võiks kohaldada ühte moodi kõigi asjaomaste kaupade ja teenuste suhtes (vt kohtuotsus, 2.4.2009, Zuffa *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet (ULTIMATE FIGHTING CHAMPIONSHIP), T-118/06, EKL, EU:T:2009:100, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

69 Neid kaalutlusi arvestades tuleb analüüsida, kas vaidlustatud otsuse põhjendus on vastavate kaupade ja teenuste ning tähise WINNETOU vahelise otsese ja kindla seose tuvastamiseks piisav, et selle põhjal järeldada, et vaidlusalune kaubamärk on kirjeldavat laadi.

70 Kõigepealt tuleb märkida, et „turundustoodeteks“ nimetatud kaupade vahel ei ole piisavalt otsest ja konkreetset seost sellisel määral, et need moodustaks ühtse kategooria, mille suhtes saab apellatsioonikoda esitada kohtupraktika tähenduses üldise ühtse põhjenduse.

71 Nii on apellatsioonikoda „turundustoodete“ kategooriasse rühmitanud palju kaupu, mis kuuluvad üheteistkümnesse erinevasse klassi, hõlmates tooteid nagu „parfümeeriatooted“, „eeterlikud õlid“, „kosmeetikavahendid“, „väärismetallid ja nende sulamid“, „juveeltooted“, „kellad“, „kronomeetrid“, „paber“, „kleebised“, „kirjatarbed“, „väikesed nahktooted, eelkõige peenrahakotid“, „jalutuskepid“, „kangad ja tekstiilid“, „peakatted“, „mängud“, „jõulukuuseehted“, „võimlemisriistad ja sporditarbed“, „kalkulaatorid“, „arvutid“, „filmiseadmed ning -vahendid“, „majapidamis- ja köögitarbed ning -mahutid“, „kantseleitarbed“, „plastist pakkematerjal“, „liha“, „kala“, „keedised“, kompotid“, „jäätised“, „maiustused“.

72 Need kaubad erinevad üksteisest tulenevalt oma laadist, tunnustest, otstarbest ja turustamisviisist sedavõrd, et neid ei saa pidada ühtseks kategooriaks. Peale selle ei ole kaupade määratlemist „turundustoodetena“ vaidlustatud otsuses ka konkreetselt põhjendatud peale kaalutluse, et need kaubad on muutunud kõikides võimalikes ja ettekujutatavates valdkondades laialt levinuks. See kaalutlus ei võimalda aga mõista, miks nii erisugused kaubad on piisavalt ühtsed, hoolimata ilmsetest erinevustest, et need moodustavad kaubarühma, mille suhtes võib esitada üldise põhjenduse.

73 Peale selle on vaidlustatud otsuses esitatud põhjendus nende kaupade ning tähise WINNETOU vahelise otsese ja konkreetse seose kohta ülemäära üldine ja abstraktne ega vasta seetõttu eespool punktides 66–68 nimetatud nõuetele.

74 Nii seisneb ainus põhjendus vaidlusaluse kaubamärgi kirjeldava laadi kohta seoses nende kaupadega vaidlustatud otsuse punktides 32 ja 40 esitatud kaalutlustes, mille kohaselt „turundustooteid“ puudutavas osas kirjeldab tähis WINNETOU seda, et tegemist on kaupadega, mis on seotud filmidega või romaani tegelaskujuga ning nende suhtes tarbija eeldab, et need on pelgalt reklaamtooted „Winnetou“, ilma et nad järeldaksid selle põhjal midagi kaupade päritolu kohta.

75 Selline põhjendus on aga ebapiisav ega võimalda mõista, mis põhjendusel apellatsioonikoda järeldas, et vaidlusalusel kaubamärgil on vastavate kaupadega piisavalt otsene ja konkreetne seos, mis võimaldab asjaomasel avalikkusel vahetult ja ilma järele mõtlemata tajuda, et tegemist on kõnealuste kaupade või nende mõne omaduse kirjeldusega. Kaupade määratlemine „turundustoodeteks“ ning vaidlustatud otsuse punktides 32 ja 40 esitatud kaalutlused on üldsõnalised kaalutlused ja neis ei ole konkreetselt analüüsitud vastavate kaupade olemust ja tunnuseid, pealegi ei moodusta need kaubad ühtset kaubakategooriat.

76 Seetõttu ei vasta vaidlustatud otsuse põhjendus ELTL artiklis 296 ja määruse nr 207/2009 artiklis 75 ette nähtud nõuetele, kuna see ei võimalda vaidlustatud otsuse tõhusat kohtulikku kontrolli Üldkohtu poolt.

77 Seda järeldust ei sea kahtluse alla apellatsioonikoja hinnangud teatavate kaupade ja teenuste kohta, mis on esitatud vaidlustatud otsuse punktides 34, 36, 37 ja 39.

78 Nendes hinnangutes piirdus apellatsioonikoda selle kinnitamisega, et nimetatud kaubad võivad olla indiaani stiili, olla seotud Winnetou tegelaskuju ja temaga seotud teemaga või ka festivalidega.

79 Kõigepealt tuleb meenutada, et nagu Üldkohus eespool punktis 62 järeldas, ei ole selle nentimine, et tähist WINNETOU tajutakse nii, et see on seotud mõistetega „indiaani-“ ja „indiaanipealik“, piisavalt põhjendatud. Peale selle ei võimalda väited, mille kohaselt on tegemist kaupadega, mida müüakse suveniiripoodides, rõivastega „Winnetou“, see tähendab rõivastega, mida kandis Winnetou või viitavad Winnetoule, kohvritega, millel on Winnetou kujutis, pähklitangidega, mis on indiaanipealiku kujulised või toiduainetega, mida müüakse festivalidel, siiski täpselt, selgesti ja ühemõtteliselt mõista apellatsioonikoja põhjendust, mis viib järelduseni, et vaidlusalune kaubamärk, mis pealegi on sõnaline tähis mitte indiaanlast kujutav kujutismärk, on nimetatud kaupu kirjeldav.

80 Seetõttu tuleb leida, et vaidlustatud otsuse põhjendus on ebapiisav.

81 Kõigist neist kaalutlustest tuleneb, et vaidlustatud otsus tuleb tühistada ühenduse kaubamärgi iseseisvuse ja sõltumatuse põhimõtte rikkumise ning põhjenduse ebapiisavuse tõttu, ilma et oleks vaja teha otsust teise, neljanda ja viienda väite kohta.

Kohtukulud

82 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Sama kodukorra artikli 134 lõike 2 kohaselt otsustab Üldkohus kohtukulud jagada, kui kaotanud poolel on mitu isikut.

83 Käesoleval juhul tuleb jätta hageja kohtukulud ühtlustamisameti kanda, kes ühtlasi kannab enda kohtukulud, ning menetlusse astuja kohtukulud jäävad tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda)

otsustab:

1. Tühistada Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) esimese apellatsioonikoja 9. juuli 2013. aasta otsus (asi R 125/2012-1) niivõrd, kuivõrd sellega rahuldati kehtetuks tunnistamise taotlus.

2. Jätta Karl-May-Verlag GmbH kohtukulud Siseturu Ühtlustamise Ameti kanda, kes ühtlasi kannab enda kohtukulud.

3. Jätta Constantin Film Produktion GmbH kohtukulud tema enda kanda.

Kanninen Pelikánová Buttigieg

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 18. märtsil 2016 Luxembourgis.

Allkirjad